



**Algemene beschouwingen bij de Gemeentebegroting 2017**

***De maat, uw maat, onze maat.....***

**CDA Hellendoorn  
5 november 2016**

## **De maat, uw maat, onze maat...**

Maat, een veel gebruikt woord, met verschillende betekenissen:

Staat voor iemand die je vriend is, een mens waar je om geeft, je naaste, je maatje.  
Staat ook voor afmeting, voor meting, voor waarderen, voor een norm  
Staat ook voor terrein, gebied, een stuk grond.

Algemene beschouwingen staan vaak vol met diverse maten, zo ook deze van het CDA met betrekking tot de begroting 2017 van de gemeente Hellendoorn. Voor ons als fractie zijn deze ook een basis en denkrichting, van waaruit wij met elkaar politiek bedrijven.

### **De maat, de mens waar we mee optrekken, de mens die ons lief is, ons sociale domein.**

In een samenleving waarin onderlinge solidariteit en menselijke maat steeds belangrijker wordt, wordt ook veel verwacht van de politiek. Gemeenten krijgen een hoofdrol in de uitvoering van zorgtaken, maar wel met minder budget. Dit is voor het CDA aanleiding geweest om vorig jaar bij de begroting een motie in te dienen om er voor te zorgen dat iedereen die zorg nodig heeft dit ook krijgt in onze gemeente, ongeacht het beschikbare budget. Eigen kracht, een zorgvuldige beoordeling en maatwerk spelen hierbij een belangrijke rol. Indien het zorgvuldig uitgewerkte beleid niet voldoende blijkt, dan moet het aangepast worden. Zo hebben wij als CDA een initiatiefvoorstel ingediend om de was- en strijkservice weer een onderdeel van het pakket te laten worden. Tot op heden is dit voorstel in de ijskast gezet in afwachting van de uitkomsten van de bezwaarschriften en de mogelijke aanpassing van landelijk beleid. *We horen graag van het College of ons voorstel nog een vervolg krijgt.*

Wij zien wij met belangstelling uit naar een gedegen evaluatie van het sociaal domein, komend jaar en roepen het College op om de uitkomsten en aanbevelingen van het rekenkameronderzoek hierbij te betrekken.

De samenleving verandert. **Ontgroening en vergrijzing** gaan gestaag verder. Voor het CDA voldoende argumentatie om er voor te pleiten dat het sociaal beleid in al haar facetten meer gericht wordt op ouderen, zonder jongeren tekort te doen. Bij het opstellen van een nieuwe gezondheidsnota: geef meer aandacht aan preventie op het gebied van ouderengezondheid. Bevorder de deelname aan periodieke preventie en onderzoek, het deelnemen aan sport - en andere activiteiten, geef leefstijladviezen, etc. Voer ook beleid op steeds meer voorkomende ouderdomsziektes. Er zijn 270 000 dementerenden in Nederland, waarvan de meesten thuis wonen. Er wordt veel verwacht van partners (en kinderen) van dementerenden. Deze partners zijn ook op leeftijd en kunnen ten gevolge van de situatie gemakkelijk heel erg eenzaam worden, om maar eens een neveneffect te benoemen.

Gelukkig zijn er naast de vele mantelzorgers ook zorgboerderijen, Vrijwillige Thuiszorg en andere ondersteuners. Als gemeente moeten we zien te voorkomen dat deze mantelzorgers overbelast raken. Een mantelzorgcompliment is mooi, maar niet voldoende!

Wij roepen u ook op *aandacht te schenken aan eenzaamheid* onder ouderen in onze gemeente. Kunnen we daar, als maatjes, met elkaar wat aan doen?

De **Huiskamer van Nijverdal**, een mooi initiatief om mensen met elkaar in contact te brengen. Het blijkt op zich succesvol te zijn, maar financieel krijgt men het niet rond. Bent u daarmee bekend College? Wordt door u met de initiatiefnemers gesproken? Kan deze functie in een ander gebouw met lagere huisvestingskosten worden ondergebracht of zijn er mogelijkheden op een andere wijze de kosten van huisvesting te reduceren, c.q. De Huiskamer tegemoet te komen?

In onze gemeente zijn veel **nieuwe maatjes** met een eigen culturele achtergrond komen wonen, vaak uit landen waar hun leven niet meer zeker is. Ze willen hier een nieuw leven opbouwen, waarbij ook het hebben van werk hoort. Wij zien hierbij graag een meer proactieve rol van de gemeente. De verschillende culturele achtergronden geven meer kleur aan onze samenleving, daar worden we rijker van!

Die proactieve rol zien we ook graag voor **langdurig werklozen**, zoals 50+ers die werkeloos thuis zitten en anderen die in de bemiddeling tot de categorieën 2 en 3 worden gekwalificeerd. Het CDA vraagt aandacht voor deze groep. Het is prachtig dat het Talentenportaal zijn vruchten afwerpt, maar we moeten het directe contact met de werkgevers niet verliezen. Ambtenaren en bestuurders: ga erop uit, weg achter het bureau en ga op bezoek bij bedrijven en instellingen, om zo warme banden op te bouwen en maatjes te worden en te blijven. Nu de economie weer aantrekt is het goed om nauwe contacten te hebben en zo sneller te kunnen schakelen en mensen te presenteren.

We zijn een gemeente waarin veel **vrijwilligers** actief zijn, op velerlei gebied. Daar kunnen we trots op zijn, maar ook dankbaar. We zien echter bedreigingen: mensen moeten langer doorwerken, stellen vrijwilligerswerk uit of zien er helemaal van af en jongeren zijn druk met opleiding, werk en andere bezigheden. Daarnaast creëert de overheid regels, die vrijwilligers en hun verbanden extra op kosten jaagt. Daarom vragen wij u College, bij het opstellen van de nieuwe Vrijwilligersnota, te onderzoeken de kosten voor het aanvragen van *VOG verklaringen te borgen*, als die vereist worden en nog niet door de overheid vergoed worden.

Het **WIZ loket** waar iedereen terecht kan voor de WMO en het CJG, moet een grotere bekendheid krijgen. Tijdens de onlangs gehouden bijeenkomst over jeugd en gezin is gebleken dat er voor en door het CJG niet veel promotie gemaakt wordt. Wij roepen u op om hier aandacht aan te besteden. Het CDA doet de suggestie om op scholen, door bijvoorbeeld een thema-les, te informeren over wat het CJG doet en wat zij kan betekenen voor de jeugd. Bovendien is het van belang dat de jeugd snel en in eerste instantie anoniem contact kan hebben met het CJG. Hier kunnen wij op inspelen door een chatfunctie op de website van de gemeente of die van het CJG. *Wij horen graag hoe u hier over denkt.*

Het CDA is trots dat Hellendoorn **sportgemeente** van Nederland is geworden. Dit is een geweldige opsteker voor de sporters, de vrijwilligers en alle anderen die daar aan hebben bijgedragen. Onze complimenten!  
In onze gemeente worden grote en kleine sportieve evenementen georganiseerd, vele maten zetten daar hun schouders onder. Sport motiveert mensen, geeft energie en kracht, kan mensen stimuleren en leren doorzetten om weer actief te worden in de maatschappij, door werk of anderszins.

Opvallend vinden wij dat in het zg Meerjarig Investeringsplan geen investeringen in sport (accommodaties) zijn opgenomen. *Toch geen vergissing College of is alleen regulier onderhoud voldoende? Hoe denkt u het huidige kwaliteitsniveau te handhaven?*

**Voortgezet onderwijs** in onze gemeente, via Scholengemeenschap Reggesteyn, is een belangrijke voorziening, die we niet willen en kunnen missen. Bekend is dat er over een aantal jaren fors geïnvesteerd moet worden in nieuwbouw, dan wel vernieuwbouw. Gelet op de financiële prognoses van onze gemeente vragen wij u in 2017 te onderzoeken of het opbouwen van een voorziening daartoe tot de mogelijkheden behoort.

**De maat, het terrein, het grondgebied van de gemeente Hellendoorn in al z'n facetten.** Vooral de natuur, het landschap, de prachtige gemeente om in te wonen en te werken. Die leefomgeving is voor mens en dier, erg belangrijk. Laten we zuinig zijn op deze natuur, onze omgeving, waar we ons allemaal in grote mate mee verbonden voelen.

We kunnen trots zijn op het Nationale Park de Sallandse Heuvelrug met de Paarse Poort, de veengebieden met heide, ons agrarisch landschap en het Reggedal waar de Regge prachtig meandert. Betrokkenheid bij natuur en landschap stimuleert duurzaam handelen en draagt bij aan sport, recreatie, gezondheid, welzijn en geluk. De stimuleringsagenda voor de Sallandse Heuvelrug: erg belangrijk, maar vergeet de rest van de gemeente niet!

*Graag vernemen wij op korte termijn een voorstel over de concretisering van de stimuleringsagenda. Hoe worden wij als Raad hier blijvend bij betrokken?*

Onze natuurgebieden moeten beschermd worden. De wereld mooier achterlaten dan dat we haar aantreffen, oftewel goed 'rentmeesterschap' is nog steeds de kern van het CDA gedachtegoed. Dat betekent ook opnieuw en voortdurend de balans vinden tussen natuurbelangen en belangen van anderen, zoals de agrarische sector. Vergeet niet dat de agrarische sector een grote rol speelt in het natuur- en landschapsbeheer!

Samen werken we aan een meer duurzame samenleving, streven naar vermindering van het energieverbruik en meer gebruik maken van hernieuwbare energie, zo is de opvatting van het CDA. Het opstellen van de **duurzame energievisie** Hellendoorn maakt daar onderdeel van uit. Deze visie moet invulling geven om de in 2013 vastgestelde energie doelstellingen te behalen.

Laten we voor deze visie gebruik maken van de energie, ideeën en initiatieven vanuit de samenleving, in plaats van bovenaf aan de samenleving op te leggen wat we willen. Door de verantwoordelijkheid en uitvoering zo laag mogelijk in de samenleving terug te leggen, kan er draagvlak worden gevonden.

Als CDA fractie hebben we in de raad al een paar voorbeelden gegeven van alternatieve energiebronnen, zoals (tijdelijke) zonneparken op braakliggende gronden, extra aandacht voor de regeling "Asbest eraf, zonnepanelen erop" en nokturbines op "agrarische" gebouwen. Onderzoek ook de mogelijkheden van stroomopwekking uit water met een gering verval.

**Van afval naar grondstof, dat is ook een maat!** De scheiding van afval begint bij de bron, wat concreet betekent dat onze inwoners in het nieuwe jaar een extra container krijgen voor Plastic, Metalen en Drankkartons (PMD). De campagne over deze invoering is intussen gestart. Het CDA wil benadrukken dat goede communicatie belangrijk is voor het succes van deze container.

Omdat vier containers meer ruimte vragen, stellen wij u voor om voor de papiercontainer ook een keuzemogelijkheid in te voeren wat de grootte betreft. Bovendien, zo blijkt in de praktijk, is de blauwe papiercontainer veelal slechts gedeeltelijk gevuld. *Vergroot de keuzevrijheid en de omruilmogelijkheden van alle vier containers!*

Omtrent de zoektocht naar nieuwe **waterwingebieden** is het volgens het CDA al geruime tijd erg stil. De Gemeente is hierin weliswaar geen partij, maar wel belanghebbende en heeft ook contact met de Provincie over dit onderwerp. *Op welke termijn kunnen we hier nieuws over verwachten?*

Voor de inrichting van **het centrum van Nijverdal** is een Masterplan opgesteld, in co-creatie met ondernemers en betrokken inwoners. Complimenten aan deze maten, de doorzetters die hier aan hebben meegewerkt! De dekking van dit plan is nog niet helemaal rond, maar we hebben er vertrouwen in dat dit binnenkort wel zo is, via het plan B van de pandeigenaren. Ook de verhoging van de reclamebelasting hoort bij deze dekking. Wij stellen voor de termijn van deze verhoging te verlengen, zodat de jaarheffing van de winkeliers gehalveerd kan worden.

Extra aandacht vragen wij ook voor een blijvend goede communicatie in de verdere uitwerking en uitvoering van het Masterplan. *Graag zien wij de voortgang regelmatig terug op de agenda van de commissie grondgebied*

Recentelijk heeft de provincie subsidiemogelijkheden voorgesteld voor **gebruik en herbestemming** van bestaande gebouwen. Een ruilverkaveling van panden, in het bijzonder winkelpanden, met aanpassingen van bestemming kan leiden tot een betere verdeling en invulling van diverse locaties, zoals in het centrum van Nijverdal. *Wij vragen het college ons hierover nader te informeren en in de eerste helft van 2017 met voorstellen te komen om dit soort marktinitiatieven te promoten en te faciliteren.*

In onze gemeente vullen **agrarische gezinsbedrijven** een groot gedeelte van het buitengebied in, ieder op een eigen manier en met een unieke maat. Grootschalig, kleinschalig, biologisch, intensief, veehouders met koeien, varkens, geiten en kippen, akkerbouwers, gemengde bedrijven.

Als gevolg van lage melk- en varkensprijzen staan de resultaten bij veel landbouwers zwaar onder druk. Verkoop van bedrijven is moeilijk vanwege hoge eisen van banken en gebrek aan opvolgers in de familiesfeer. De agrarische sector is volop in beweging, staat aan de vooravond van ingrijpende veranderingen ten gevolge van wet- en regelgeving. *College, blijf ook in contact met deze inwoners, zet uw deur open voor wie u nodig heeft.*

Voor de zomer heeft onze gemeente, mede onder druk van de Provincie, de plancapaciteit voor **woningbouw** teruggebracht. De overcapaciteit leverde

belemmeringen op voor nieuwe plannen. Echter, bijna tegelijkertijd trekt de woningmarkt fors aan, wat op zich goed is. Consequentie hiervan is wel dat de huidige voorraad plancapaciteit waarvoor nu omgevingsvergunningen kunnen worden gevraagd, bijna is uitgeput.

*Wij vragen het college ervoor zorg te dragen dat alle dorpen en kernen kunnen voorzien in hun eigen woningbehoefte.*

Een gemeente met een maat als de onze, kan niet zonder een goede infrastructuur. Een belangrijke verkeersader is de N35. De verbeteringen ten westen en de verbreding ten oosten van Nijverdal staan in de planning. College, wees alert op de voortgang en op de veiligheidsaspecten!

Een andere belangrijke schakel is **de NoordZuidVerbinding**. De werkwijze en de communicatie rond het collegebesluit over de maximum snelheid heeft gezorgd voor veel onrust en ongenoegen. Recent zijn er door politie en VVN adviezen uitgebracht die meegenomen worden in het overleg met de werkgroep NZV en de Dorpsraad. Wij willen en kunnen geen besluiten nemen die ingaan tegen wet en regelgeving. Ook willen wij ons niet laten leiden door budgetten of andere belemmeringen. Vooral niet als in deze situatie de veiligheid in het geding is. Als de aanleg van een rotonde en andere aanvullende maatregelen, zoals VVN voorstelt, een betere oplossing is, dan zal dit uitgewerkt moeten worden en moet er geld voor beschikbaar komen. Genomen uitvoeringsbesluiten zijn niet onomkeerbaar, het tracé en wegprofiel blijven immers gelijk.

Wij verwachten voor de Commissie GGB van 30 november 2016 een overlegresultaat waaruit blijkt dat *partijen tot een redelijke overeenstemming* zijn gekomen, waarna besluitvorming door de Raad op 13 december kan plaatsvinden.

Tevens verwachten wij in die vergaderingen toelichtingen en oplossingen over de parkeer- en toegankelijkheid problematiek rond het sportcomplex in Hellendoorn.

De elektrificatie van de **spoorlijn Zwolle Almelo** is bijna gereed. Wellicht zal volgend jaar een extra sneltrein ingezet worden. De grote vraag is: maakt die ook een stop in Nijverdal, een plaats waarvan de bereikbaarheid van groot belang is. Niet alleen voor de eigen inwoners, maar ook voor anderen, zoals scholieren van buiten de gemeente. Het CDA roept het College op zich hiervoor in te zetten!

## **Cultuur, is alles wat het leven van onze maten kleur geeft**

Door het CDA is voorgesteld begin 2017 een themasessie over **HOI** en de lokale omroep te houden, met o.a. deskundigen van buiten de gemeente. De overige partijen ondersteunen dit initiatief, waarbij het gaat om een completer beeld en betere basis te krijgen voor afweging van de verschillende subsidieverzoeken.

Het opstellen van de **cultuurvisie**: een schoolvoorbeeld van burgerparticipatie, prachtig! Een team van mensen, het zogenaamde Productieteam, komt nu elke twee weken samen om na te denken hoe de burgerparticipatie mbt de Cultuurvisie/ nota, tot stand te brengen is. Ons advies: houd het tempo erin, zodat er eind eerste helft van volgend jaar ook een cultuurvisie daadwerkelijk ontwikkeld is!

## **De gemeente, de organisatie als maat:**

Het College presenteert de begroting 2017 onder de titel **Robuust en Evenwichtig**, typeringen die we als CDA fractie van harte onderschrijven. Matregelen worden voorgesteld om onze financiële positie te verbeteren, er is niet extra bezuinigd op voorzieningen, er is volop ruimte voor een goed sociaal beleid en .... slechts een geringe lastenverhoging voor onze inwoners. De CDA fractie is er blij mee. We adviseren u het investeringsplafond goed onder controle te houden en consistent koers te houden met het terugdringen van de schuldpositie.

De wereld verandert, de samenleving verandert, ook de gemeente Hellendoorn. De steeds mondiger wordende burger vraagt van de gemeente, bestuurders, medewerkers en politici een grote mate van flexibiliteit en inlevingsvermogen. Het kunnen meegaan in en kunnen omgaan met grote en ingrijpende veranderingen vraagt andere competenties en kwaliteiten, vraagt ander gedrag en cultuur. Geen eenvoudige opgave voor wie dat aangaat.

De CDA fractie wenst alle maatjes die betrokken zijn bij de uitvoering van de begroting 2017 (en dat zijn er velen), niet alleen veel sterkte en wijsheid toe, maar ook inspiratie en plezier.

Nijverdal, 5 november 2016

Jan Scholten,

Fractievoorzitter CDA